



## "Hac ahin: "nsanlar zorakla dvt etmk Krbalann mahiyytin tamamil ziddir

mumilikd Mkdd 10 dfdn artq olmuam. Hcc ziyartind zvvar kimi deyil, qrup rhbri olaraq itirak"  
".edirm

Arannews-slamazeri.com "Mdi Dada" mscidinin imam, Qafqaz Mslmanlar darsinin slahiyytli nmayndsi Hac ahin Hsnlinin Teleqraf.com-a msahibsini tqdim edir:- Builki Hcc ziyarti nec kedi? Mkdd azrbaycanl zvvarlarn shhtind problem yarand bard mlumatlar yaylmd...- Ziyart qaydasnda kedi. Bu il vvlki illrl mqayisd xstlnnlrin say kskin azalb. Bir ne ildir ki, azrbaycanl zvvarlardan dnyasn dyin olmayb. Zvvarlarmz dini ayinlri dqiq kild icra etdir v sa-salamat Vtn dnrlr. Artq ilk qruplar glib, bir ne gn rzind Mkdd olan btn zvvarlarmz Azrbaycana ?qaydacaqlar.- Bu, nenci Hcc ziyartinizi idi mumilikd Mkdd 10 dfdn artq olmuam. Hcc ziyartind zvvar kimi deyil, qrup rhbri olaraq - .itirak edirm

Hcc ziyarti n Azrbaycana ayrlan kvota dolmudu? Azrbaycandan tkrar Hcc ziyartin gedn - zvvarlarn lav dnii n il baldr?- Bli, Hcc kvotas dolmudu. lav dni is Sudiyy rbistan dvlti trfindn .ttbiq edilir. Amma bu, qrup rhbrlrin aid deyil

mrnd bir df Hcc ziyartind olmaq frzdir, amma bzi xslr var ki, Mkky 10-15 df getmsini - ?xsusi qabardr. Dflrl ziyartd olmaqla drc ld edilir, yoxsa nec

mkan v salq durumu qaydasnda olan insanlar mrnd bir df Hcc ziyartind itirak etmlidir. - Dinimiz nvbti illrd d Hcc getmyi qadaan etmir, insan bir ne df Hcc ziyartind itirak ed bilr. Dorudan da hr df Hcc zaman glnd insanda yenidn o yerlri ziyart etmk istyi yaranr. Bu, qbahtli bir ey deyil. Bzi insanlar Hcc ziyartin an-hrt, ad-san, myyn rtb qazanb insanlar arasnda mvqe ld etmk n glir. Bu cr insanlar ox zaman z davranlar il hac adn dorultmurlar. Amma onlarn say o qdr d ox deyil. Ne ildir Hcc missiyasnn daxilind olan insan kimi dey bilrm ki, zvvarlar irisind smimi olaraq ayinlri icra edn gnclrin say artr. Bu da sevindirici haldr. Tbi ki, neqativ mqamlar da olur, elementar davran qaydalarn bilmyn, Hcc ayinlrini dqiq icra etmyn insanlar var ki, srf ad n gedir v artq bunu adt evrib. Bel insanlara mracit edrk, deyirik ki, xeyriyy faliyyti il mul olmaq, baqa insanlara fayda vermk, onlarn tinliklrini hll etmk daha yax olard. Hcc insanlara el bunu alayr. Amma Hcci bununla vzlmk doru deyil.- Bzn bel tkilflr sslnr ki, Hcc ziyartin getmkdns hanssa tlbnin thsil haqqn dmk v ya yardm gstrmk daha mqbuldur. Bu yanamalara mnasibtiniz necdir?- Bu dyrlri qar-qarya qoymaq dz deyil. Hr bir dyr z yerind gzldir. slind Hcc gedn insanlar da bu dyrlri mnismmk n Mkky z tutur. Hcc gedib insan z qonusuna, milltin bigan olacaqsa, bu, Hccin qbul olunmamas demkdir. nki Hcc insana hmdrdliliyi alayr, insanlar o ayinlri iyyin-iyin icra edir v bu, insann ictimai msuliyytini unutmamasna iar edir. Hcc ayinlrinin Qurban mrasimi il yekunlamas onu gstrir ki, insan paylama yrnmlidir. Hcc bu dyrlri bir nv simvolik olaraq trnm edir dey Hcc gedib gln insanlar da bu mslr diqqtli olmaldr. Kims hanssa tlbnin thsil haqqn dy, tand insanlar n faydal olan ilr gr bilr. Bunlar Hccin ayinlrindn irli gln tlblrdir. Bunlar icra etmyn insanlarn Hcc ziyartind dyri yoxdur.- Hcc ziyartind ya mhdudiyyti varm? Trkiyd azyallarn Mkky getmsi hal oxdur, bizd vziyyt ?necdir

Qanunvericilik bunu qadaan etmir, insanlar ziyart d daxil olmaqla z vladlarn istniln yer - apara bilr. Amma bunu nqr almaq lazmdr ki, orada tin mllr yerin yetirilir. Ziyart yay dvrn tsadf edir dey hava ox isti olur v ayinlrin icras n kilometrllr msaf qt etmk azyallara tinlik yarada bilr. Demzdim ki, azyallarn Hcc ziyartin aparlmas mqsdusun deyil, amma isti havann onlarn shhtin mnfi tsir gstryini nqr almaq lazmdr. Azrbaycandan azyal uaqqlarn Mkky getdiyinin ahidi olmuam, amma onlarn say ox olmayb.- Dnn Mhrrm aynn balanmas il

bal ftva verildi. Qafqaz Mslmanlar darsinin sdri eyxliislam Hac Allahkr Paazad bzi qruqlarn Aurada txribat trtmk istdiklrn dair xbrdarlq etdi. Shbt hans qruqlardan v thlkdn gedir, n kimi qabaqlayc tdbir grlmlidir?- Aura mrasimlri tarixn Azrbaycanda qeyd edilib, htta srt qadaalarn hkm srđy Sovet dnmind Aura mrasimlri Bak v btn blgrld keirilib. Mstqillik illrind bu, daha geni vst alb v insanlar bu mrasimlrd srbst kild itirak edibl. Azrbaycan tarixind hl Aura gn hr hans insidentin ba vermsi fakt qeyd edilmyib. Tariximizd hr hans bir xoaglmz, txribat xarakterli hrktin ahidi olmamq. mid edirm ki, bu il d eynil tn illrdki kimi olacaq. Ftvada da qeyd edilib ki, bzi frst axtaran insanlar Auradan istifad edrk hanssa irkin mqsdlnr atmaq isty, aurann mahiyytin uyun olmayan arlar ed bilrlr. nsanlar ayq-sayq olmaldr. Aurada imam Hseyin v onun silahdalar zorakla mruz qalb. Ona gr d Auradan istifad edib insanlar zorakla dvt etmk Krbalann mahiyytin tamamil ziddir. Din xadimlri insanlara atdrmaldr ki, xaricdn istiqamt alan bzi qruqlar insanlarn ktlvi toplanmasndan irkin mqsdlnr n istifad ed bilrlr. Amma hanssa real thlknin olduu bard bir sz sylmk dz deyil. Hr bir halda ehtiyat tdbirlri grmliyik. - Bir ne ildir Aura gn Azrbaycanda qan verm aksiyas keirilir. Artq qonu Trkiy v randa da artq qanxarma il bal zrrli tdbirlrđn kinmk tvsiy edilir v Azrbaycandak kimi qanverm aksiyalara arlar olur. Bu aksiyann mahiyyti v hmiyyti ndn ?ibartdir

Hr il olduu kimi bu df d Aura gn Azrbaycanda qanverm aksiyalar keirilck. Aksiyalar raiti - olan mscidld v ya yaxnlqdak poliklinikalarda ba tutacaq. nsanlar Mhrrm ay boyunca bu aksiyalarda itirak etmy dvt edirik. nki Aura z fdakarlq aktdr, imam Hseyin v onun trfdarlar mmt, insanlq, briyyt urunda canlarndan keib. Hmin gn bđnindn qan xarmaq istyn insanlar bunu baa qlnc vurmaqla v baqa vasitrlr yox, ehtiyac olanlara, xstlr qan hdiyy etmkl bu ii gr bilrlr. nki baqa vasitrlr bđndn qan xarmaq dinimizin mahiyytin ziddir v rit nqteyi-nzrindn d haramdr. Azrbaycanda ba yarmaqla qan xarmaq hal ktlvi deyil v aradranda mlum olur ki, bunu ednlr din aid olmayan insanladr v bunu adt halna salblar. Ken illrd d bu hal kskin kild azalb, mid edirm ki, bu il he olmayacaq. Bir daha qeyd etmk istyirdim ki, bu, hm hadisnin mahiyytin klđ salr, hm d ictimai baxmdan thlk yaradr. Ona gr d insanlar qanverm aksiyalarnda itiraka dvt edirik. Azrbaycanda bu tcrb ttbiq edilir, baqa mslman lklrind, Trkiy v randa da Aura gn qanverm aksiyalar keirilir. Msbt tcrbnin sasn demk olar ki, biz qoymuuq. Bu il d bu tcrbni davam etdirmliyik. Mscidld zadarlq mrasimlri il yana bu .aksiyalar da keirilck

Bu yaxnlarda cm xtbsind sslndirdiyiniz "Namaz qlb zndn raz olmaqdansa, araq iib zndn - naraz olsan, yaxdr. Hr namaz qlan, hr araq indn stn deyil" ifadsı gni mzakiry sbb oldu. ?Buna gr sizi tqdir ednlrl yana qnayanlar da vard. Bu bard n dey bilrsiz

zm din xadimiym v uzun illrdir dini dyrlrimizi tbli edirm. zm d ibadt edn insanam. Hmin - fikirlri d cm namaznda sylmim. Orada namazn vacib olmad haqda bir sz demmim. Fikirrimi yanl yn istiqamtındirdilr. lbtt ki, namaz qlmaq btn mslmanlar n vacibdir, namaz Allahn hkmdr. Ancaq bunu da qeyd etmk lazmdr ki, namaz qlmaqla i dzlmir, mslr hl olunmur. Namaz qlan insanlarn irisind az sayda da olsa, myyn insanlar var ki, z irkin mahiyytlrini ibadt arxasnda gizltmy chđ gstrirlr. Bzn namaz qlmaqla kimlrins etimadn qazanb sonra o insanlara qar xoaglmz hrktlr yol verirlr. Ona gr d din xadimi olaraq bunu vurulama zm borc bilirm ki, hr bir namaz qlan srf namaz qld n digr insanlardan stn deyil. Hdislrimizd qeyd olunur ki, mmin insan o insandr ki, grdy hr bir insan zndn stn hesab etsin. Qurani-Krimd spirtli ikilrin qbuluna qadaa var. Bzi insanlar var ki, bilrkdn v ya bilmyrk bunu edir v zn qnayr, islah olmaa alr. Bu cr gnah edib shvlrini anlayb zlrini islah etmy alanlar ibadt edib zndn raz olan insanlardan stndrlr. Bunu zmdn demmim, hdislrd d var ki, ibadt edib zndn raz olmaqdansa, gnah edib zn qnamaq daha yaxdr. Shbt insanda olan tvazkarlq xsusiyytlrindn gedir. badt slind insanda bu xsusiyyti yaratmaq ndr. gr namaz qlb tkbbrl gziriks, camaata yuxardan aa baxrqa, bu, bizim namazmzn da saxta olduunu gstrir. Namazn insanda ilk tsiri tvazkarlq xsusiyytinin yaranmas olmaldr. Bu

baxmdan bu fikirlri sslndirmim.- Quranda ay var ki, insan v cinlri ibadt n yaratdq. Bu mnada fikirlrinizin zidd olduu bard iddialar sslnir..- Bli, bel bir ay var, insan ibadt mqsdil yaradlb. badt geni anlam ifad edir, tkc namaz qlmaq n deyil, insan btn mllrini, elc d thsilini, iini Allah rzas n edrs, bu, onun n ibadt saylr.- Tarix istinadla imam ba ksnlrin oxunun namaz qlanlardan xdna ?dair fikir d demiiniz. Hans nans nzrd tutursunuz

Msln, hzrti lini qtl yetirn bdrhman ibn Mlcm - xvaric cryanna mnsb olub. Gndzlr oruc tutub geclr ibadt edn xs olub, hzrti lini ldrmk savab qazanma dnb dey mhz Qdr geclsind, Ramazan aynn 19-cu geclsind bu ii grb ki, savab daha artq olsun. Hzrti li onlar haqda deyib ki, scd elmkdnlr alnlr dvnin dabanna bnzyir. Elc d imam Hseyini Krblada qtl yetirn insanlarn irisind htta Hcc dflrl piyada gedn, ibadt ednlr olub. Bu, hqiqi ibadt deyil, cahilcsin, gzdnlr prd asma n ediln ibadtdir. Hqiqi mnada namaz qlan, ibadt edn insan ninki imam ba ksr, bir qarqan bel incitmz. Namaz qlanlar dedikd zahirn ibadt edn insanlar nzrd tutulub ki, onlar slind namazn da, ibadtin d mahiyytini anlamrlar. Grnc ibadt edn insan hesab edilrlr, ona gr d cm xtbsind bu misal .kmiik

?Btn bunlardan x edrk yax insan nec trif edrdiniz -

Yax insan olma Allah biz trif edir. Allah peymbrlri ona gr gndrib ki, bizi kamilliy atdrsn. - Yax insan Allaha bnd olan insandr. Bndlik slind byk rtbdir. Biz tez-tez ildib o sz ucuzladrmq. Peymbrimiz kimi byk xsiyyt deyib ki, mn Allah bndsiym v bnd olmamla fxr edirm. nsan Allaha bnd ola, Allahn buyurduu kimi hisslrini smimi yaaya bilrs, o, yax insandr. Yax insan olmaq tkc frdi ibadt edn deyil, yaad cmiyyt, mnsb oldu xalqa faydal ola bilndir. Peymbrimizdn sorudular ki, insanlarn n abidi hansdr? Buyurdu ki, baqalarna daha ox fayda vern, daha abid insandr. Abid slind ibadt szndn yaranm szdr, insanlara fayda verm, eyni zamanda Allahn vacib buyurduu mllri icra etmk stn insan olman rtidir. Tbii ki, hr birimiz msum insan deyilik, amma almalyq ki, gcmz atd qdr Allahn biz verdiyi .mr onun istdiyi kild yaayaq. gr bel yaayarqsa, kamil insan mqamna ucala bilrik